

# Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dijous 22 de Febrer de 1900

Núm. 3.498

## PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals  
llibreries d'aquesta ciutat y de fora.  
En Barcelona, litografia Mallorquí, carrer Junquera, 6.  
No se retornen les originals encara que no s'publicquin.

## Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

## PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Piss. 1  
n províncies d'interior . . . . . 3'60  
Extranger y Ultramar . . . . . 7  
Anuells, al preus convencionals.



## Farmacia Serra



## RUPESTRIS LOT

Hi ha sis mil barbats superiors pera vendre junts ó en part.

OLIVA Plaça Baluart (a) Garrofes

12 ANYS

## XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

de continuades curacions y d'una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

La que paga més contribució de la pro-vincia.

Quan pujaven las gradas del palau las embaixadàs d' aspiracions vegans y llunyanas ó ls manifestos y las protestas poèticas y arqueològicas era possible contestarles ab paraules satisfactorias y fins regirlas en festes poèticas. Es fàcil comers lo d' aplausos mútuos y encara es més fàcil contestar ab paraula d' esperança á demandas ben grossas de cosses ben llunyanas. Quedan be demandants y demandats, sense necessitat de fers uns y altres.

Per això ls partidaris de las cosas extremosas se entenen tan be ab los goberns més contraris. Los hi fan lo joch espantant el país y no hi ha por que aturin la propaganda, com més desatentada millor. Los hi demanan tot pera sigles á venir y res per avuy. Aixís es fàcil avenirse. «Si tan largo me lo fiais», diuen los castellans.

Pero las últimes embaixadas eran més perentorias, portavan ja tasca feta pel dia en lo camí de las reparacions degudas á Catalunya. No hi cabían paraules de cortesia pera avuy, ni d' espera pera demá. No hi havia més que una contesta favorable: «comensém». Y detrás d' ella, immediatament, los fets.

Catalunya sab ara á qué atenir-se. Los fets no han vingut ni vindran.

Catalunya sab ara que sols pot esperar en ella mateixa; seb que fora d' ella no hi trobarà més que enemichs, obstacles que no s' aplana ab infructuosas paraules de simpatia.

Insigne tontada seria també que 'ls homes de govern d' Espanya fessin cas de quatre ximples, mals catalans, ó forasters que, pera provocar discordias intestinas, volen fer creure que 's pot apartar de la direcció del moviment actual de Catalunya los homes que l' portan, afalagantnos com á salvatges ó criatures ab cintas ó diplomas. Pera tots ells, los cárrechs que altres desitjan com de vanitat y profit, serian gros ó impossible sacrifici y acostumrats de tota la vida á caminarhi no 'ls hi ha pas de rodar lo cap per passar una altra vegada per las alturas.

Quan las últimes comissions catalanas atravesaven las antassalles y galerias del Palau Real, las seves negras vestiduras, sense la nota de color d' una bandà ni la més petita guspira d' una condecoració, contrastaven ab las fastuosas llureyas y condecoracions dels cortesans. Aquí ahont ne te tothom que vol, los presidents de las societats més importants de Catalunya no portaven entre tots una sola creu. No 'ls hi deuen pas haver faltat en ocasions en la ja llarga vida de molts d' ells, y en la representació que tenen tots dins de son respectiu estat, de fersen penjar al coll mitja dotzena.

Cal donchs que 'ls homes de govern no s' enganyin ni enganyin á altres persones. Calen, millor dit, calian fets y no paraules ni moxigangas. Los ayres de Barcelona no son pas ara molt saludables; xiulan vents sense forsa per tirar res á terra, pero prou fets pera que se 'n guardin las complexions no prou robustas.

Altra cosa hauria estat si á Catalunya se l' hagués posat en camí de llibertat, que la conduhiria ara ab poc temps á una prosperitat ferma y á un àvanes de que no hi ha avuy idea en aquests païssos enderrierts. Terra de lleialtat ha estat sempre Catalunya y tots los bons catalans haurien sabut donar, no ja amor y entusiasme, sino vides é hisendas per las institucions y per l' Estat que aixís l' haurian portada á segura restauració.

Avuy per prosper que sembli son estat material, mira mal humorada la negror del horitzó cap ahent es la porta contra la seva voluntat.

En aquest estat de fundar y profund descontent, la prudència aconsella no abusar de la provada cortesia de Barcelona pels forasters, mes si 'ls han d' acompanyar los autors de recents desastres y 'ls autors de falsas promeses no cumplidas y d' agravis no satisfets.

(De *La Veu de Catalunya*).

## Comers exterior en 1899

A 1.573.55 milions de pessetas puja lo moviment comercial de Espanya en 1899 sens incluir les metalls preciosos, contra 1.324,90 en 1898. Pero així com en l' any 98 la exportació feu superior á l' importació en 261 milions, en lo ultimament transcorregut aquella ha sigut inferior á aquesta en 151 milions.

La economia nacional resulta, donchs perjudicada en 413 milions, ó sian 331 á que ascendeix l' augment de las importacions y 82 que han disminuit las exportacions.

D' aqueix augment que registra lo comers d' importació, corresponen 98.12 milions á les primeras materies, que han portat á nostres centros fabrils vida y tancias alimenticias.

Los articles qual importació s' ha elevat mes han sigut lo carbó mineral, que passa de 37.3 á 45.6 milions, manufactereras de ferro, simients oleaginoses, ultrat de sosa y altres productes químichs; cotó en rama de 71.9 á 94 milions, canem en rama, filasa de abacà, llana rentada, y pentinada, teixits de llana, seda crua y en teixits, pasta pera fabricar paper, estampas, dogas y fustas ordinaria (17 milions d' augment), pells, guano artificial, màquines (14 milions), barras de ferro y d' acer (50 milions), blat (78 milions), farina (set milions)—baixant 5 milions la entrada d' ordi, cacau, café y teixits de goma.

Com deixém dit, lo comers d' exportació registra una baixa de 82 milions de pessetas.

La sortida de primeras materias ofereix un augment de 20.77 milions, mentres que ha disminuit la d' articles fabricats en 147 milions y las de substancies alimenticias en 92.54 milions.

Les principals baixas en la exportació afectan al ferro colat closca de coure, plom argentífer (8 milions), zinc en plantas, productes vegetals, llana bruta, panys de llana, capell de seda, paper pera fumar, suró en plantas, bestiar caballar, burro, de porc, llanar boví y cabriu, pells, arrós (5 milions) cereals, farina (sis milions), sigrans, atmetllas figas secas, sàfrà, olis (28 milions), ví comú (31 milions), Jeréz (7 milions), conservas alimenticias, pasta pera sopa y espardenyals.

En canvi, presenta augment la sortida de mineral de ferro (22 milions) y de coure, azogue que passa de 9.4 á 17.39 milions, plom y coure, cloruro de sodio, táraro crú teixits, cotó suró en taps, bestier mular, calsat, sebas, avellanas, pansas, llimonas, taronjas, que han tingut una exportació de 31 milions contra 23.77 en 1898, rahims, altres fruyas frescas y vi generós.

Lo resultat que arrastra lo comers exterior pose de relieu la deficiencia de nostra industria y de nostra agricultura en variis rams, fent falta fomentar la producció d' articles necessaris que poden obtenirse aquí y que tenim que demanarlos al extranger, mentres se emprenen en produhir altres que no tenen consum ni sortida.

## CRÒNICA

Observacions Meteorològicas  
del dia 21 de Febrer de 1900  
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser vacío	Bardòmetre aneròide	Grau d'huitat mitat	Pluja en 24 hores	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Obser particular
9 m.	750	73	-	4.7	Ras	
3 t.	752	70	-	-		

  

Horas d'obser vacío	TEMPERATURAS		VENTS	NUVOLS
	Màxima	Minim.		
9 m.	Sol. 25	4	Ter. tip. 10	direcció O.
3 t.	Sombra 14	12	O.	Cumul 0.3

Hem rebut sagells de la «Unió Catalana». Tots quants companys de causa desitgin adquirirne poden ferho en nostra Redacció.

## Sessió del Ajuntament

Bei la presidència del Alcalde D. Pau Font de Rubinat, se celebrá ahir nit la de primera convocatòria corresponent á la present setmana ab assistència dels regidors senyors Amar, Vallvé, Pallejà, Jordana, Artés, Oliva, Borrás, Vergés, Massó, Navás (J.), Muñoz, Güell, Alimbau, Guasch.

S' sprobó l' acta de la anterior.

Lo B. O. de la present setmana no porta res que interessa á la Corporació.

Entre 'ls dictamens aprobats se n' hi troba un á la proposició del senyor Amar, rebaixant á 150 pessetes lo preu de les sepulturas de 3.<sup>a</sup> que avans costaven 200 pessetes.

S' aproben varis comptes contra l' Ajuntament.

Se llegí y aprobó un ofici de la «Electra Reusense» en que propesa que sigan 6 en compte de 4 los archs voltaics que 's colequin al passeig de Mata á fi de que la iluminació en aquell concorregut lloc no resulti deficient.

S' acordá que 'l senyor Guasch representi al Ajuntament en lo «meeting» de la pau, si aquest se celebra diumenge á Barcelona.

Y s' aixecó la sessió.

Com més va més nos aném cenvencent de que tot lo que ha passat á Espanya haix de passar inevitablement, y que pera la política de Madrid, tots, negres y vermellos, bianches y groches, no hi ha remey ni esmena possibles. Fent de bugaderas á las Corts, passan miserabllement lo temps xerrant y més xerrant, y mentres los demés pobles d' Europa travallan ab februsa activitat, governants y governats, pera posarse al cim de la més alta civilisació, Espanya, mercés als Silvelas, Sagastes, Romeros y demés cacichs, va aixecant més los Pirineus y escursant cada dia la distància que la separa del Marroc. Y no 'ls parleu de que al estranger la idea moderníssima es la que defensém per Catalunya 'ls catalanistes; pera ells fora d' Espanya no passa res; no saben més que d' aixó de la *unidad nacional* se'n mantenen ells y tota la burocracia espanyola, verdadera institució que tranquilment y avuy tú y demá jo, segons lo torn pacífich dels partits, usufructua fa quatre cents anys lo pressupost del Estat. Per aixó tot lo que tendeix á la reivindicació de las diferents nacionalitats que componen aquest Estat es pera ells ilegal, ilícit, criminal, y 'ls que propagan aquestas tendencias haurian d' estar assilts en algun Manicomio ó recluixits á presiri. Aquesta es de la manera com entenen la llibertat aquells campions dels drets individuals.

Segons ells lo regionalisme es un retroceso á la *Edad Media* y un camino por donde se llega pronto al completo rompimiento de la unidad de la patria; en canbi 'l centralisme no ofereix aquest perill, com ho prova 'l fet de que no tan sols no ha perdut Espanya cap d' aquells immensos territoris que li regalà Colón, y li aportà Aragó, sino que encara n' ha conquistat de nous, y es ademés lo centralisme eminentment avansat, com ho justifica la may prou slabada cultura de Espanya, las sevas exemplars administracions civil, militar y de justicia, y més que tot, aqueix envejat Parlament, ahont hi acut sempre, mani qui mani, la verdadera y llegítima representació nacional.

Evidentment: lo centralisme es la pedra filosofal pera la prosperitat dels pobles, y ne atiném com no l' han adoptat Suïssa, Austria y 'ls Estets Units, y especialment aquests, quin retroceso á la *Edad Media* fent se posà de manifest á Santiago de Cuba y á Cavite.

Mes, deixenlos fer als ilustres estadistes y als eredors eminents, deixeu que la insultin á Catalunya fins que 's compleixi tota la leyenda del león español,

que mentres ells se nodreixen del viol y de la inmoraltat d' aquella vila y cert providencialment posada en aquella estepa central, eternalment estéril, les regions d'Espanya comencen á deixondeser, esperonades per l' espèt de vida que inonda á Catalunya, quinas senyals carxacterísticas de nacionalitat no han pogut borrar quatre sigles de funesta hegemonia castellana.

Escandalós es lo que passa en nostra Suorsual del Banc d'Espanya y suposém que deurà passar lo mateix en les de les altres poblacions.

Basantse en que cirocan bitllets de 500 pessetes falsos tots los que 's presentan á la caixa pera 'l seu reembols en plate no 'ls volen reembolsar sense avans enviarlos á Madrid pera la seva inspecció ó bé firmant un document acreditant una persona de responsabilitat que s' ha cambiat per plate lo bitllot.

Aixó, á part los reparos que pot sugerir, menos mal pera las personas que son prou conegeudes y que tenen reconegut crèdit, la dificultat es pera los permeses desconegudas dels dependents del Banc.

En veritat es aquest un èsser excepcional y que deu desapareixer prompte puig que reporta pera 'l públic veritables perjudicis y al mateix temps posa en ridícul als mentats dependents del Banc puig que sembla mentida que no sàpigant regoneixer la legalitat dels bitllets.

Lo dia d' avuy, dijous «gras», creyem que transcorrerá ab la mateixa monotonía de sempre, sense la animació que algunes anys se notava per nostres carrires, puig que segons sembla, lo Carnaval passarà poch menys que desapercebut.

Le prop vinent dissapte tindrà lloc á Crespià un meeting catalanista que promet tenir molta importància, puig se sab que en los pobles del entorn hi regna gran animació.

Comunican de Zamora donant compte de que un formidable incendi ha destruït 60 cases del poble de Garrote.

Aquesta nit se celebraran lluhits balls de disfresses en las societats «El Olimpo», «El Círculo», «La Palma», «El Alba» y «Círculo Republicano Histórico».

Ans d' ahir degué sortir de Maiala pera Barcelona numero de soldats que 's trobaven presoners dels tagales.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentes especies puja la cantitat de pessetas 1.236·45.

Dissapte á la nit la societat coral «La Fletxa» recorrerà las societats «El Alba», «Círculo Republicano Histórico», «La Palma» y «Círculo Artístich Català», cantant en los intermedis dels balls alguns números de son repertori.

D' un moment á un altre es esperat al port de Tarragona lo vapor cisterna «Ciudad de Reus» que porta càrrec de petroli.

Copíem de nostre estimat colega *El Noticiero de Teruel*:

«Comencen á ferse los ensaigs projectats sobre 'l cultiu del tabaco á Espanya.

Pera Algemesí (Valencia) han sortit pera ensayar la plantació, los diputats de la Comissió permanent, l' enginyer de la Companyia Arrendataria de Tabacos, acompañats de la Diputació y varias personas invitades al acte.

Se troben vacants los càrrecs de depositari y recaudador de fondos del Municipi de Pauls.

Comunican de Tortosa que crida l' atenció del públic lo tres de «fusles» d' una columna de marbre jaspe de la pedrera de la Cinta de dos metres deu centímetres de llarg y quaranta cinc centímetres de diàmetre que ha descobert la última avinguda del Ebre en lo punt ahent se tragué la muralla propera al arrabal de Ferrerías. Junt á la mateixa hi han aparegut també per l' acció de las aigües un fragment de marbre bianch pulimentat de tretze centímetres de espessor y unes rajoles recobertas de tres capes d' estucat de tons negre y bianch, los que quedan al descobert y bianch fosch la que serveix de preparació.

Han sertit pera diferents pobles de la província 'ls comissions especials nombrats recentment ab motiu dels crèdits que, per contingent provincial, existeixen contra 'ls Ajuntaments de la província.

## Varietats

## L' orgull d' en Boixeda

I

Ab lo trahut de l' aplech no va adonarse pas l' hereu Boixeda que 'l xich del Brachs 'hi fes traveta y ensibornés á la jovenalla de Carós per que 'l fessin paborde. Ab tot y aixó, quelcom sen maliciosa; pro com l' orgull lo duya encegat creyentse acoblesa á son entorn totes las simpatias del poble, y mes encara les dels sufragans de Soscors qu' es shont més esclatant sos cabals, no 'l hi donava cap mal temps de res, ni havia fet parlar ab ningú, esperant que avans aré que 'l Sr. Rector y 'l Batlle lo cridessin en plé consell, preparantlo a rebre lo cop solemne 'l prop diumenge quan lo tiraran trons avell ab tots los e's y uts; y no creye ferse mal en aytal cayguda, porque suposava ab tota seguretat que 'l servirà la gen ada, ab tot y creurers tindrà algú oté; més, aquest fora sois entre la jovenalla. Veusequí l' hereu Boixeda ab aytal castell enlayre, fent via cap al poble ab pas lléu y entretingut fent per manera que l' atrapessin dos estols de jovenetas que, passant pel serrat del Sulich, havia vist eixir del Santuari ahont s' hi acabava per moments l' animació propia d' una festa tant galana com l' Aplech del Coll d' Ossor. Mes adonentse que avansava mo t y ellas encar no se sentian pujar la costa del Burniol, determinà reposar á la Pedrassa de s Esquéys. Allá respirà delitos lo flaire que llençan tants y tants matolls de Romaní y tarigola com ostenta la montanya. Ab las mans aplacadas á llurs galtas contemplà gojós y riolos tota la Guilleria; al bell devant veia la plana de la Salut perdrers ran d' Olot tenint per fons lo Pirineu boyrés; cap á la dreta contemplava l' Ampurdá y la terra gironina corfonentse ab la mar blavencia que lluhia festosa; á l' esquerra los espadats de Sau y Vancells, deixant ovirar, florida ab tot esclat, la plana de Vich; decantantse un xich més fitá de bell ull lo Montseny geganti ab los poblets de Viladrau, Espinelves y Cerdans á llur falda y á sota seu que casi ho tocava, la terra verge de Carós y Sosqueda; gallana, selvatje, atractiva y plena, per ell, de recorts y encants falaguers; orgullos se la mirava puig que la major part d' ella, 'l tres més emboscat, y 'l més verdejava ab la posta del sol, ostenta las fícies gravades ab le seu nom; y 's deya: —L' hereu Boixeda que per anar de Carós al Coll y Osor no ha de trepitjar terror que no sia seu, ha de duxtar un sol instant de que 'l fassin paberde d' engany! Ni parlarne més; á la plassa del poble no hi mancaré pas ab la Tresona á fer las *Llestas* y 'l *ballet* y á qui no agradi que no s' ho miri. Aixó plà seria bonich que al darrer any de fadrinatje no pogués rumbejar la bandera y la xapa!

Aquestas y altres semblants reflexions se feya 'l galant minyó quan tot d' un plegat l' aixordaren las solemnes y grases riatllades de las xemoses doncellas que acabaven d' assolir la pujada del Burniol; al veurel totes plegaren la gaixara y 's posaren vermellos com las cireretas d' arbós que engalanaven los encontorns, Al aixar son cap y trovàrselas devant s' aixecá d' una revolada y apariantse la manta y 'l corbat que se l' hi havia masegat, engrapà 'l garrot de tortelatge y posantsehi al devan los dignes:

—Reira de bét! Si no os pesa ma companyia seguiré 'l vostre camí y os faré de guarda de honor.

—Lo que toca á nosaltres ja 'ns sabèm prou guardar; pel demés pots preguntarho á la mossassa del Clascar; ella podrà molt ben ser que l' hi convingués ayer companyia. Si aixó ens hagués plagut ray, sixint d' aplech tots los fadrins ens feyan prou rotlo. Altament no som del teu bras.

Aixó l' hi respongué una d' espigada; ab tal firmeza y serieitat que feu abaixar los ulls al hereuet que avergonyit feu via sol sense ganas de seguir aquells dos esbarts de poncellas que joyosas y covant quiscuna una esperansa en son cor, feyan via al poble deixant al minyó pensatiu, planyentse d' haver perdut lo temps esperantlas á la Pedresa dels Esqueixys, quan ja horas há que podria haber arribat á sa casa y tirar plans per la futura elecció de paborde. Ja s' havien perdut al lluny las conversas animades de las vistoses pagesetas y una boyra lleugera cubria l' afrau, quan lo minyó determinà agafar la dressera á fi d' arribar mes d' ora à joch. Passava per Plà Llavorit quan la campana de Susqueda brandava l' oració de la nit que mormola genoll en terra l' hereuet Boixeda, rodantli una llégrima de despit que com conquilla á la perla, recullí una fulla de casonyer.

A missa matinal no hi mancava ni un feligrés aquell diumenge; tret del Quilló del Hostal y la Llorençona del Calamarot que ja no s'movien pès de casa per lo volta y xacrosos, tots los vecins de Cardós restaven quietos y silenciosos sota aquella volta de canó revelada y negrosa pel decoru del temps. Seguien devots y conciurosos lo Sant Sacrifici, pre-guynes, esgranant devant del Rey de Cel y Terra aquells misticis clams, capassos ellis soles de moure la misericordia d'un Deu. D'en tant en tant algun estossech seguit d' altre y altre trencava aquella quietut que deixava entendre prou las paraules del celebrant que anava de les festes, ab l'alba de punta y la casulla encrostada. De sopte s'gira de cara al poble, trayentse l'monible y assegurantse l'boneto de punxaguts extremes que acabava d'allargarli l'escola; s'apropia a la barana que separa al presbiteri del poble y mentres clofia la capseta de les ulleres y s'treya per sota la casulla lo mocador de quadros blaus y blanques, disponentse a endressar la paraula a n' aquell remat manyach, un moviment general produí un rebombari; d'uns per assourers, altres per cambiar de posa, i si tois de no deixar escapar ni una paraula del sermonet que de costum y manament els feya l'vellet rector. Ademés que en aquell dia s'publicarien a la trona l's noms dels pabordes per lo vinent aplech y per administrar tot l'any la Confraria de la Verge. Un cop exposat l'Evangeli del dia ab la sencillesa que mana l'Esglesia, obri'l ritual y tragué un paperet que llegí en alta veu: «En nom del Père, del fill y del Esperit Sant; per acort y manament del concell civil, presidit pel Batlle y del Eclesiàstich, presidit per mí quedau nombrats pabordes per enguany: En Martí del Brachs y la Maria na del Tribó. Deu y la Verge, els dongan llum per administrar ab deguda justicia y acert pera satisfacció meva y del poble». Al temps de tornarse a ficar lo mocador y la capseta de les ulleres a la butxaca y entornarsen al altar se produí un xinxineig viu y general que pará de sopte al resseguir la Missa lo vellet ministre de Deu y pastor d'aquella remada pacífica.

L'Hereu Boixeda s'recargolava de ràbia y despit en lo seu banch; y sens dupta presentint continuada distracció en lo seguit de la Missa, s'alsà disposantse a marxar després d'haver dirigit una mirada amenaçadora al xich del Brachs que triomfant y voltat deus seus companys no cabia en pell.

Era la primera vegada que s'veya humillat lo vistós Hereu y a fé que ho fou en mala època, puig a bon segur que aplassá l'casament y tot, confiant un altre any poguer rumbejar la bandera y la xapa, allargantse una mica més son fadrinatje felís y fatxander.

JORDI D' OSOR.

## Secció oficial

**Registre civil**  
del dia 20 de Febrer de 1900  
**Naciments**

Cap.  
Otra dona 62 Matrimonio  
Cap.

**Defuncions**  
Josephina Gurdó Porches, 78 anys, Montserrat, 13.  
—Aurita Vives Estit-lès, 11 mesos, Victoria, 17.  
Agustina Güell Mercader, 72 anys, Nou de Misericòrdia, 14.—Maria Rovira Veciana, 60 anys, casa de camp, 54.

## Secció religiosa

Sant d'avui.—Sant: Isabel.  
Sant de demà.—Sant Pere Damia.

## Secció comercial

### MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entrades del dia 20

De Bergen y esc. en 16 dies v. noruech Salamarca de 774 ts., ab bacallà, consignat als senyors Boada germanos.

De Málaga y esc. en 6 dies v. Grao de 1.010 ts., ab efectes, consignat a don Antoni Mes.

De Sant Carlos de la Ràpita en un dia llaut Teresa de 30 ts., ab sal.

Despatxadas

Pera Valencia berg. gol. Eugenia, en lastre.  
Pera Génova y esc. v. Grao, ab efectes.

## J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Telèfon núm. 91)

Cotisió a Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir:

Interior	70'25	Aduanas	101'63
Exterior		Norta	55'45
Amortisable		Frances	50'15
Cubas 1896	82'50	Orenses	15'10
Cubas 1890	69'	Obs. 6 000 Frances	93'50
Filipinas	87'	Id. 6 000	49'62
Exterior París	69'10	Id. 3 000	
París	30'10	Londres	32'78

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.—Compra y venda al comptet de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedes d'or y bitllets de tots los païssos.—Gires sobre Barcelona y Madrid.

## Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisió a Barcelona a les 4 de la tarda del dia deahir.

Interior	70'23	Cubas del 86	82'43
Orenses	15'10	Cubas del 90	69'07
San Juan		Aduanas	101'33
Norts	55'25	Ob. 5 000 Almenra	98'25
Frances	50'20	Id. 3 000 Fransa	49'75
Filipinas	87'		

### PARÍS

Exterior	69'	Madrid	
París	30'10	Londres	32'78

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables d'Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedes d'tots los païssos.

## Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la piazza de Reus.

### CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		32'45	32'50
» 8 dias vista			
» vista		32'75	32'85
París 90 dias fetxa			
París vista		30'	30'25
Marsella 90 dias vista	29'25		
<b>VALORS LOCALS</b>	<b>DINER</b>	<b>PAPER</b>	<b>OPERA.</b>
<b>ACCIONS</b>	<b>Ptas.</b>	<b>Ptas.</b>	
Gas Reusense	700		
Industrial Farinera	650	675	
Banc de Reus de Descomptes y Prestams	600	675	
Manufacturera de Algodón	140		
Companyia Reusense de Tranvías	25		

## Anuncis particulars

### Interessant als viticultors

## CARTILLA RÚSTICA

PER AUS DEL CULTIVADOR

DE LA

## VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriegó»

Vista la bona acollida que ha merescut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma català, tota vegada que s'vegí agotada en un breu espai de temps, la Redacció de «El Labriegó» cregué

convenient procedir a sa reimpressió al castellà, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.<sup>a</sup> major de 140 pàginas y s'ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

## Bienvenido ESTEBAN LAHOZ

Doctor en Medicina y Cirugía

Especialista en enfermetats de cirugía, operacions i secretas.

Consulta de 11 a una y de 6 a 8.—Gratis als pobres, de 5 a 6.

Arrabal Robuster, 11 y 13, primer.

## Telegreamas

Madrid 21.

Lo ministre de la Gobernació ha marcat a Ataquinés, ahont continua l'incendi, portanthi 60.000 pesetas.

Lo dijous regresserà a Madrid.

Saragossa.—En lo Saló de festas del Cassino Mercantil se verificó ahir a la nit una gran reunió ab objecte d'escutar als delegats aragonesos en la Assemblea de Valladolid.

Se pronunciaren entusiastes discursos y entre ells un pel senyor Paraíso, encaminat a posar de manifest la importància de dita Assemblea.

Ab aquest motiu etacà novament los pressupostos, censurá las economías, calificantles de burlas caprichoses, digué que l'partit de la Unió Nacional està sols al servei d'Espanya y acabà afirmant que tots los medis son lítics quan s'apliquen en benefici de la pàtria.

En lo Consell de ministres celebrat ahir a la nit lo ministre de Marina llegí l's correspondents decrets en virtut dels quals se tancan per tres anys las Acadèmies d'infanteria y d'administració de marina.

Comunican de Cartagena que s'han declarat en vaga los agents d'Aduana, protestant de la conducta del administrador.

Aquest preté que l's agents se matriculin com a tals, apesar d'estar donats d'alta en la contribució com a comissionistas que son, sens altre objecte que pera que paguin cuota major.

Lo moll està abarrotat de gèneros en expectativa d'embarc.

Se tem que ocorri algun conflicte.

—Han sigut denunciats los periódichs «Vida Nueva» y «El País».

—Diuhen de Elche que en aquella població los ànimis estàn excitadíssims perque l'alcalde ha detingut al gerent y enginyer de la Companyia d'electricitat, que reclamaven se l's hi paguessin las cantitats que aquell Ajuntament los deu.

Paris 21.

Londres.—Lo general Roberts ha demanat l'envi de quaranta oficials.

Los periódichs consideran que la llibertat de Laysmith es sols caesió de temps y fixan especialment sa atenció en la situació dels generals Roberts y French.

—Telegraffian de Londres que en aquella capital corre'l rumor de que l's inglesos, al mando del general Buller, han ocupat a Colenso.

Segons aquest rumor, los boers s'han retirat vers la ribera esquerra del riu Tugela.

—S'assegura que deu mil boers del Nort del Cap han marcat de Colesberg y de Arundel, dirigintse vers lo Nordest, pera defensar lo territori d'Orange contra l'exèrcit de lord Roberts.

Imp. de C. Ferrando.—Plaça de la Constitució.

## Proximament sortirà "La Ilustració Llevantina"

Revista dezenal d'arts, ciencias, literatura y actualitat.

Comprendrà l'moment intelectual y polítich del mon enter, y, en particular, de Catalunya, València, Mallorca y Rosselló.

Estarà a l'altura de les millors Ilustracions extrangeras.

## PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaína y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en les inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totes las bonas farmaciacs y principals droguerias.

**Com fluidificants espectorants y treure la TOS  
los CARAMELOS PECTORALS del  
METJE SALAS**

A 150 pessetas caixa  
▲ Reus D. ANTON SERRA, arrabal Santa Anna, núm. 8.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Febrer de 1890

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Febrer directament pera Montevideo y Buenos-Aires lo magnífich y rápid vapor francés

**FRANCE**

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sertirà de Barcelona lo dia 27 de Febrer pera Rio Janeiro y Santos, lo grans diòs y acreditat vapor francés

**Bretagne**

Censignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plessa de Palacio.—Barcelona.

**ALTAS** • • • •

• • • • **BAIXAS**

pera la contribució

Se 'n venen en la Impremta d'  
aquest diari.

**LLET PURA DE VACA**

VACAS SU-SSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Publicacions regionalistas que 's  
reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La Veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L'Art del Pagès», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olot», setmanari de Catalunya, de l'ot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrell», setmanari de Catalunya del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazale», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

**Servey dels trens de viatjers**

**De Mora á Reus**

SORTIDA	ARRIBADA
4'49 m.	7'54 m.
5'45 m.	7'01 m.
8'44 m.	12'31 t.
14'02 t.	1'53 t.
5'23 t.	8'48 n.

**De Reus á Mora**

SORTIDA	ARRIBADA
7'01 m.	9'49 m.
1'26 t.	9'14 t.
3'28 t.	6'29 t.
7'03 n.	10'06 n.
9'23 n.	10'31 n.

**De Reus á Barcelona**

SORTIDA	ARRIBADA
4'43 m.	tren correu ab cotxes de 1. <sup>a</sup> , 2. <sup>a</sup> y 3. <sup>a</sup> classe (1)
4'43 m.	8'22 m. Línia Vilanova
7'09 m.	9'44 m. Vilafranca
1'01 t.	tren exprés ab cotxes de primera classe.....
1'59 t.	9'21 m.
6'35 t.	tren de mercancías ab cotxes 2. <sup>a</sup> y 3. <sup>a</sup> classe
	7'34 n.
	tren correu ab cotxes de 1. <sup>a</sup> , 2. <sup>a</sup> y 3. <sup>a</sup> classe.....
	8'08 t.
	tren mixte ab cotxes de 2. <sup>a</sup> classe (2).....
	10'13 n.

**De Barcelona á Reus**

SORTIDA	ARRIBADA
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2. <sup>a</sup> y 3. <sup>a</sup> classe (3)
9'51 m.	10'17 m. Línia Vilafranca
11'45 m.	tren correu ab cotxes de 1. <sup>a</sup> , 2. <sup>a</sup> y 3. <sup>a</sup> classe
1'55 t.	1'01 t.
7'02 t.	tren mercancías ab cotxes 2. <sup>a</sup> y 3. <sup>a</sup> classe
	6'35 t.
	tren correu ab cotxes de 1. <sup>a</sup> , 2. <sup>a</sup> y 3. <sup>a</sup> classe
	5'31 t.
	tren exprés ab cotxes de 1. <sup>a</sup> classe.....
	9'45 n.

Reus 1 de Juliol de 1890.

(1) Trasport á Sant Vicens.

(2) Idem á Roda y Sant Vicens.

(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

**Ferrocarril econòmic de Reus á Salou**

Servey de trens que regirà desde 'l 2 d' Octubre de de 1890.

Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 mati, 2'32, 5'43 tarda.

Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 mati, tarda 5'10 y 7'25 nit.

Tramvia á vapor.—Sortidas de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortidas del Arrabal: 8'45 mati y 2'15 t.

Reus 26 de Septembre 1890.

**OBRA NOVA**

Fills ilustres de Reus

DE

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta Impremta.